

Bahagian Sekolah-Sekolah,
Kementerian Pelajaran Malaysia,
Tingkat 12-14, Bangunan Bank Pertanian,
Leboh Pasar Besar,
Kuala Lumpur.

Telefon : 922066

KP(BS) 8591/Jld. II(29)
2hb. Januari 1985

Semua Pengarah Pelajaran Negeri,
Malaysia.

Y.B. Dato'/Tuan,

SURAT PEKELILING IKHTISAS BIL.1/1985

Penubuhan Jawatankuasa Bimbingan Pelajar Sekolah

1. Latarbelakang

- 1.1 Sebagai sebuah institusi pendidikan, sekolah mempunyai banyak peranan dan tanggungjawab. Peranan dan tanggungjawab utama sekolah bukan hanya semata-mata kepada menyampaikan ilmu pengetahuan dan memupuk kemahiran-kemahiran tertentu kepada pelajar-pelajar, bahkan juga bagi melahirkan pelajar-pelajar yang dapat memberi sumbangan hidup yang harmonis, bersatupadu, bertoleransi, berdisiplin dan bahagia. Justeru itu, sekolah adalah tempat bagi melahirkan pelajar-pelajar yang mempunyai sahsiah yang baik, iaitu yang mempunyai sikap serta menghayati nilai-nilai hidup berasaskan prinsip-prinsip rukun Negara.
- 1.2 Di samping itu, sekolah juga mempunyai peranan bagi mengeluarkan tenaga mahir untuk pembangunan Negara. Ini dapat dilakukan dengan meluaskan lagi pandangan dan pengetahuan pelajar-pelajar mengenai bidang-bidang kerjaya.
- 1.3 Pada keseluruhannya, setakat ini sekolah-sekolah telah dapat melahirkan pelajar-pelajar yang berjaya dalam bidang akademik, melalui kurikulum yang sedia ada. Sungguhpun demikian, melalui bidang kurikulum sahaja, seperti matapelajaran Sivik, Sejarah, Geografi dan Kesusteraan misalnya, belum boleh menjamin tercapai matlamat bagi melahirkan pelajar-pelajar mempunyai nilai-nilai akhlak, kesusilaan dan ketatanegaraan sepenuhnya atau yang mempunyai semangat patriotik yang tinggi. Sekarang terdapat tanda-tanda yang menunjukkan pembentukan sahsiah secara menyeluruh di kalangan pelajar-pelajar amnya, belum dapat tercapai dengan sepenuhnya sepertimana

yang diharapkan. Ini terbukti dengan adanya kejadian-kejadian/perbuatan-perbuatan tertentu yang dilakukan oleh pelajar-pelajar, seperti tidak menghormati ibu bapa dan guru, pemulauan kelas, merosakkan harta benda awam, penyalahgunaan dadah, melakukan perbuatan jenayah dan anti nasional. Terdapat juga segelintir pelajar yang menjadi golongan pelampau yang menyebarkan dan mengamalkan prinsip-prinsip dan nilai-nilai hidup yang murni.

1.4 Sepertimana kurikulum, gerakerja ko-kurikulum juga memainkan peranan dalam pembentukan, perkembangan jasmani dan rohani pelajar-pelajar. Oleh yang demikian, ko-kurikulum sekolah juga seharusnya dapat dititik beratkan oleh sekolah-sekolah. Apa yang jelas sekarang ini, ialah bahawa gerakerja ko-kurikulum sekolah kurang mendapat tempat yang sewajarnya, jika dibandingkan dengan kurikulum sekolah sehinggalah menyebabkan pembentukan rohani pelajar-pelajar kurang berkesan. Ini disebabkan oleh perkara-perkara berikut:

1.4.1 Khidmat dan kejayaan dalam bidang ko-kurikulum kurang mendapat pengiktirafan.

1.4.2 Sekolah-sekolah kurang memberi perhatian kepada gerakerja ko-kurikulum. Ada juga sekolah-sekolah yang kurang menitikberatkan gerakerja ini, kerana terlalu mementingkan pencapaian akademik semata-mata. Ada juga sekolah-sekolah yang mempunyai kekurangan alatan dan lain-lain kemudahan bagi menjalankan gerakerja ko-kurikulum.

1.4.3 Kurangnya penggabungan dan persenyawaan di antara gerakerja di dalam bidang akademik dengan gerakerja ko-kurikulum.

1.4.4 Sebahagian daripada murid-murid tidak/kurang mengambil bahagian secara aktif dan ini disebabkan oleh banyak faktor. Di antaranya ialah jenis gerakerja ko-kurikulumnya dan aktiviti yang kurang dipelbagaikan, sesuai dengan minat dan kebolehan pelajar-pelajar dan mereka tidak berpeluang untuk melibatkan diri. Terdapat pula adanya setengah-setengah ibu bapa yang enggan member anak-anak mereka menyertai gerakerja ko-kurikulum ini.

1.4.5 Kurang penglibatan ibu bapa dan masyarakat secara aktif dalam gerakerja ko-kurikulum. Biasanya mereka diundang untuk menjadi penonton di dalam sesuatu temasya seperti sukan tahunan sekolah misalnya.

1.4.6 Anggapan bahawa sekolah hanya sebagai tempat bagi mendapatkan pendidikan (*School as the sole agent for education*). Ini beerti ada

setengah-setengah golongan masyarakat menyerahkan bulat-bulat tugas mendidik anak-anak mereka kepada pihak sekolah, tanpa member sumbangan dan penglibatan terhadap perkembangan menyeluruh anak-anak mereka.

1.5 Sekolah-sekolah yang tidak member ketegasan yang sewajarnya bagi mengimbangkan antara kepentingan gerakerja ko-kurikulum dengan akademik dan kurang pula menekankan tentang penyertaan menyeluruh pelajar-pelajar di dalam gerakerja tersebut, boleh menyebabkan pendidikan menyeluruh pelajar-pelajar di dalam gerakerja tersebut, boleh menyebabkan pendidikan menyeluruh tidak dapat dicapai. Tanpa memberi peluang kepada setiap orang pelajar, khususnya pelajar-pelajar yang lemah dalam bidang akademik, beerti pelajar-pelajar ini tidak diberi peluang dan pengiktirafan kepada mereka. Keadaan begini boleh mendorong pelajar-pelajar itu ponteng sekolah atau menceburkan diri dalam kegiatan-kegiatan yang tidak sihat dan seterusnya boleh menimbulkan masalah disiplin sekolah.

2. Tujuan surat pekeliling ini adalah untuk memberitahu pihak sekolah supaya menubuhkan Jawatankuasa Bimbingan Pelajar Sekolah (JBPS) di sekolah masing-masing.

3. Berikut adalah garis panduan mengenai penubuhan JBPS:

3.1 Tujuan JBPS

Tujuan penubuhan JBPS adalah:

3.1.1 Mewujudkan suasana yang seimbang diantara perkembangan mental dengan perkembangan social, rohani dan jasmani pelajar-pelajar.

3.1.2 Mengadakan aktiviti-aktiviti di sekolah supaya pelajar-pelajar boleh mengisi masa lapang mereka dengan gerakerja yang bermanfaat dan dengan itu dapat menghindarkan pelajar-pelajar dari tercebur dalam gerakerja yang tidak diinginkan seperti ponteng sekolah, penyalahgunaan dadah, membuang masa di pusat-pusat membeli belah atau melibatkan diri dengan kumpulan-kumpulan yang kurang sihat.

3.1.3 Memperkukuhkan lagi interaksi dan intergasi di antara pelajar-pelajar berbilang-bilang kaum di sekolah.

3.1.4 Memupuk bakat dan minat pelajar-pelajar daripada pelajaran di bilik darjah, memupuk semangat kesopanan, berdikari, kerajinan bekerja dan semangat berkhidmat, menyemai dan memperkukuhkan sifat-sifat berdisiplin dan patuh kepada undang-undang, serta lain-lain nilai dan

tabiat yang baik yang dikehendaki supaya pelajar-pelajar dapat diasuh menjadi warganegara yang baik dan berguna.

- 3.1.5 Mewujudkan suasana dan tradisi sekolah yang dapat dibanggakan oleh pelajar-pelajar dan masyarakat.

3.2 **Fungsi JBPS**

Diantara fungsi JBPS adalah:

- 3.2.1 Merancang, menyelaraskan dan melaksanakan gerakerja-gerakerja ko-kurikulum dengan teratur dan terperinci, dengan mengembelikan tenaga golongan pelajar, guru, ibu bapa dan masyarakat.
- 3.2.2 Berusaha bagi menyediakan kemudahan-kemudahan peralatan-peralatan gerakerja ko-kurikulum.
- 3.2.3 Berusaha meningkatkan lagi penglibatan pelajar dan masyarakat setempat dan gerakerja ko-kurikulum sekolah.
- 3.2.4 Berusaha menerapkan nilai-nilai sosial yang positif, membina sikap dan tabiat dan budi pekerti yang baik di kalangan pelajar-pelajar.
- 3.2.5 Berusaha bagi mewujudkan semangat kekitaan di kalangan masyarakat sekolah dan masyarakat setempat terhadap institusi sekolah.
- 3.2.6 Memberi penghargaan kepada pelajar-pelajar yang melibatkan diri dalam gerakerja ko-kurikulum sekolah.
- 3.2.7 Menilai keberkesanan gerakerja ko-kurikulum sekolah dari semasa ke semasa.

3.3 **Keanggotaan JBPS**

Adalah dicadangkan keanggotaan Jawatankuasa ini seperti berikut:

- Pengerusi :Guru Besar
- Naib Pengerusi :Guru Penolong Kanan
- Setiausaha :Pilihan Guru Besar

Ahli-ahli :Wakil masyarakat
Wakil PIBG
Wakil Lembaga Pengurus/Pengelola Sekolah
Wakil Murid Tua (jika ada)
Wakil-wakil guru (termasuk guru Agama Islam)
Wakil Murid (ketua murid dan penolong)
(Bagi sekolah menengah bercampur, seorang
Lelaki dan seorang perempuan).

(Pihak sekolah hendaklah menyesuaikan keanggotaan jawatankuasa ini berdasarkan saiz dan peringkat sekolah (rendah dan menengah) dan keadaan masyarakat, tetapi penyertaan wakil PIBG, wakil komuniti dan wakil persatuan murid tua (jika ada) hendaklah dikekalkan. Guru Besar dibolehkan menjemput anggota-anggota lain jika perlu).

3.4 **Jenis Gerakerja Ko-kurikulum**

Terdapat 3 jenis gerakerja ko-kurikulum di sekolah, iaitu:

- 3.4.1 **Pasukan Pakaian Seragam:** seperti Pasukan Anak Serigala, Pasukan Pengakap, Pasukan Kadet Polis.
- 3.4.2 **Kelab Persatuan Sains dan Matematik:** Persatuan Geografi/Sejarah, Kelab Keselamatan Jalanraya, Kelab Komputer.
- 3.4.3 **Sukan (Olahraga dan Permainan) :** (Sebagai contoh, bersama-sama ini disertakan senarai beberapa gerakerja ko-kurikulum yang dijalankan di sekolah).

4. **Mesyuarat**

Jawatankuasa ini hendaklah mengadakan mesyuarat sekurang-kurangnya tiga kali sepenggal (awal, pertengahan dan akhir penggal), di mana laporan perkembangan tiap-tiap gerakerja itu dikaji dan dinilai untuk diambil tindakan pelaksanaan selanjutnya dengan lebih berkesan lagi.

5. **Penyertaan**

- 5.1 Matlamat gerakerja ko-kurikulum yang dikehendaki ialah penyertaan setiap orang pelajar. Setiap pelajar hendaklah mengambil bahagian sekurang-kurangnya dalam salah satu gerakerja pakaian seragam, satu kegiatan persatuan atau kelab dan satu kegiatan sukan atau permainan. Seberapa yang boleh, peningkatan penyertaan pelajar-pelajar dalam kegiatan pakaian seragam hendaklah diusahakan.
- 5.2 Penyertaan semua guru hendaklah dikehendaki bagi memastikan keberkesanan pelaksanaan gerakerja ko-kurikulum sekolah.
- 5.3 Sekolah-sekolah yang khususnya yang kurang kemudahan untuk menjalankan gerakerja ko-kurikulum hendaklah menggalakan pelajar-pelajar mengambil bahagian dalam membuat kerja-kerja amal untuk masyarakat setempat, bergotong-royong memperbaiki kawasan sekolah, gerakerja-gerakerja yang menekankan perpaduan kaum, ketatanegaraan, moral dan sebagainya sesuai bagi pendidikan menyeluruh dan pembentukan keperibadian.

6. **Kemudahan**

- 6.1 Sekolah hendaklah menggunakan secara maksima ruang dan alat-alat untuk gerakerja-gerakerja tersebut mengikut kemampuan sekolah masing-masing. JBPS hendaklah berikhtiar mengadakan kemudahan-kemudahan lain bagi menentukan gerakerja ko-kurikulum berjalan dengan berkesan.

7. **Pengecualian**

Pelajar-pelajar dalam yang dalam keadaan seperti berikut bolehlah dikecualikan daripada menyertai gerakerja ko-kurikulum.

- 7.1 Kes-kes perubatan – pelajar-pelajar yang telah disahkan oleh doktor seperti menghidap sakit jantung, lelah dan lain-lain penyakit yang boleh membahayakan diri jika mereka mengambil bahagian.
- 7.2 Kecacatan – pelajar-pelajar yang mempunyai kecacatan anggota tubuh yang boleh membahayakan diri mereka jika mengambil bahagian dalam gerakerja ko-kurikulum. Tetapi sekiranya kecacatan mereka tidak menjadi penghalang, pelajar-pelajar tersebut hendaklah digalakkan mengambil bahagian dalam gerakerja-gerakerja yang sesuai bagi mereka.
- 7.3 Untuk pelajar-pelajar yang mengikuti kelas-kelas Agama di waktu pagi/petang satu penyesuaian terhadap pelaksanaan gerakerja ko-kurikulum hendaklah

diadakan. Untuk tujuan ini, Guru Besar hendaklah berunding dengan pihak sekolah/Jabatan berkenaan.

8. **Tindakan Lanjut**

8.1 Oleh kerana perseimbangan antara bidang kurikulum (akademik) dengan ko-kurikulum ke arah pembentukan peribadi secara total di kalangan pelajar-pelajar sangat penting, Kementerian Pelajaran memandang JBPS adalah perlu. Oleh itu, Guru Besar hendaklah mempunyai kepekaan, inisiatif, bersikap terbuka dan berpandangan jauh dalam melaksanakan gerakerja ko-kurikulum ini, sesuai dengan konsep pendidikan menyeluruh.

8.2 Sebagai lanjutan daripada JBPS, pihak sekolah hendaklah juga mengambil tindakan berikut bagi memastikan keberkesanan gerakerja ko-kurikulum yang dijalankan:

8.2.1 Merakamkan secara terperinci kedatangan dan penyertaan pelajar-pelajar di dalam gerakerja ko-kurikulum sekolah dan merekodkan gerakerja tersebut ke dalam sijil berhenti sekolah.

8.2.2 Guru Besar hendaklah mengambil peranan utama dalam pengendalian dan pelaksanaan gerakerja ko-kurikulum dengan mengamalkan dan menghayati Konsep Kepimpinan Melalui Teladan.

8.2.3 Guru Besar dan guru-guru hendaklah menambahkan pengetahuan serta melengkapkan diri dengan kemahiran-kemahiran membolehkan mereka menjalankan tugas dalam pelaksanaan gerakerja ko-kurikulum dengan cekap dan berkesan.

8.2.4 Memberi penghargaan kepada guru-guru dan pelajar-pelajar atau orang peserangan. Penghargaan tidak hanya terbatas kepada kejayaan/kemenangan semata-mata, tetapi hendaklah juga diberi kepada pelajar-pelajar yang mempunyai sifat disiplin yang baik.

8.2.5 Mengadakan pertandingan-pertandingan yang melibatkan juga murid-murid yang kurang berbakat atau yang kurang berminat.

9. **Keselamatan Pelajar-Pelajar**

Pihak sekolah hendaklah mengadakan dan mengambil langkah-langkah tertentu bagi menentukan keselamatan pelajar-pelajar semasa menjalani gerakerja ko-kurikulum.

10. Harap maklumkan kandungan surat pekeliling ini kepada semua sekolah.

Sekian.

‘BERKHIDMAT UNTUK NEGARA’

(TAN SRI DATO’ HAJI MURAD MOHD NOOR)

Ketua Pengarah Pelajaran

Kementerian Pelajaran Malaysia.

- s.k.
1. Setiausaha Sulit kepada Y.B. Menteri Pelajaran Malaysia.
 2. Setiausaha Sulit kepada Y.B. Datin Paduka Puan Rosemary Chong Timbalan Menteri Pelajaran.
 3. Setiausaha Sulit kepada Y.B. Encik Bujang Haji Ulis Timbalan Menteri Pelajaran.
 4. Ketua Setiausaha, Kementerian Pelajaran Malaysia.
 5. Timbalan Ketua Setiausaha I, Kementerian Pelajaran Malaysia.
 6. Timbalan Ketua Pengarah Pelajaran I, Kementerian Pelajaran Malaysia.
 7. Timbalan Ketua Pengarah Pelajaran II, Kementerian Pelajaran Malaysia.
 8. Timbalan Ketua Setiausaha II, Kementerian Pelajaran Malaysia.
 9. Ketua-ketua Bahagian, Kementerian Pelajaran Malaysia.
 10. Ketua Jemaah Nazir Sekolah Persekutuan, Kementerian Pelajaran Malaysia.
 11. Pegawai Khas kepada Y.B. Menteri Pelajaran.
 12. Ketua Unit Hal Ehwal Awam, Kementerian Pelajaran Malaysia.

GERAKERJA KO-KURIKULUM SEKOLAH

Jenis-jenis Gerakerja Ko-kurikulum

Gerakerja ko-kurikulum sekolah meliputi semua kegiatan yang dijalankan diluar bilik darjah, seperti berikut:

1. Pasukan Pakaian Seragam

Pasukan Anak Serigala
Pasukan Pengakap
Pasukan Pengakap Puteri
Pasukan Brownie
Pasukan Pandu Puteri
Pasukan St. John
Pasukan Puteri Islam
Pasukan Bulan Sabit Merah
Pasukan Kadet Bersatu Malaysia
Pasukan Kadet Polis
Boy's Brigade
Girl's Brigade
Pasukan Pancaragam Sekolah
Pasukan Kadet Bomba
Band Ranjer
Pelupur
Joyful Vanguard
Rover

2. Kelab Persatuan

2.1 Akademik

Bahasa dan Kesusteraan
(Merangkumi Persatuan Bahasa Malaysia, Bahasa Inggeris,
Bahasa Cina/Tamil, Bahasa Jepun: Persuratan: Drama:
Kesusteraan)

Sains dan Matematik
Geografi/Sejarah
Ekonomi
Perdagangan
Agama Islam
Sivik
Akhlak dan Rohani

Sains Rumah Tangga
Butik dan Hidangan
Jahitan
Sains Pertanian
Petani Muda
Seni Kreatif (Seni Lukis dan Pertukangan Tangan)
Sains Kemasyarakatan
Handyman/Penyelenggaraan
Elektronik
Motor Mekanik
Vokasional
Pembinaan/Bangunan
Taip Menaip
Ukur Tanah
Komputer
Gimnastik/Pendidikan Jasmani
Komunikasi Menyeluruh

2.2 **Perkhidmatan/Kebajikan**

Koperasi Sekolah
Kaunseling dan Kerjaya
Kebajikan Murid
Perpustakaan/Pusat Sumber
Alat Pandang Dengar (AVA)
Tingkatan Enam
Buku Bantuan
Gunting Rambut
Pengindahan Sekolah
Keselamatan Jalanraya
Pengguna
Interact
Leo
Apex
Mencegah Kebakaran/Keselamatan
Penyelamat Nyawa

2.3 **Rekreasi/Hobi**

Seni Foto
Wayang Gambar
Rekreasi
Kembara

Astronomi
Bina Badan
Setem
Membaca

2.4 **Seni dan Kebudayaan**

Koir Sekolah
Pancaragam Sekolah
Muzik (Angklung, kompang, pancaragam brass, genderang, orkestra simponi)
Seni Mempertahankan Diri
Permainan Tradisi
Nyanyian/Seni Suara (Nasyid/Hadrah)
Seni Tampak/Seni Halus (Seni Ukir,Anyaman)
Seni Tari

3. Sukan

3.1 **Olahraga (Balapan/Padang/Air/Senaman/Beramai)**

3.2 **Permainan**

Hoki
Bola Sepak
Sofbal
Kriket
Ragbi
Permainan Dalam (Karom, catur)
Pingpong
Bola Jaring
Bola Tampar
Badminton
Tenis
Squash
Sepak Takraw
Bola Keranjang
Renang
Boating
Gimnastik